

ECONOMIA CIRCULARĂ ALTERNATIVĂ LA MODELUL LINEAR

*Prof. dr. NEGOIȚĂ Iolanda-Magdalena
COLEGIUL ECONOMIC "HERMES", BUCUREȘTI*

La nivel global, statele se confruntă cu resurse naturale limitate și cu o populație în creștere. Potrivit Organizației Națiunilor Unite (ONU), utilizarea materialelor la nivel mondial s-a triplat în ultimele patru decenii. Conform prognozelor ONU, dacă tendințele actuale sunt de creștere continuă, omenirea ar avea nevoie de resurse a două Pământuri până în 2030 și a trei Pământuri până în 2050, pentru a funcționa corect.

Din momentul revoluției industriale, populația a trăit într-o economie lineară, în care resursele naturale și energiile înglobate în materii prime și produsele finite sunt aruncate, mai devreme sau mai târziu, afectând tot mai mult mediul înconjurător.

Resursele naturale sunt folosite pentru a crea bunuri menite a fi cumpărate și, în general, aruncate după o singură utilizare. Ceea ce rămâne după folosire este considerat deșeu, care merge preponderant la groapa de gunoi, în loc ca părți din el să fie refolosite sau reutilizate în alte scopuri.

Până în anul 2016, economiile au dezvoltat un tipar de creștere de tipul „a lua, a face, a consuma și a elimina”, adică acel model linear care se bazează pe ipoteza că resursele sunt abundente, disponibile, ușor accesibile și ieftin de eliminat. Experiența ne-a dovedit că se pot obține performanțe mai mari și mai durabile dacă utilizăm eficient resursele.

În ultimii ani, au apărut inițiative și curente economice care își propun să schimbe comportamentul și direcția în care se îndreaptă omenirea care consumă excesiv. Indivizii, instituțiile și firmele produc, consumă și aruncă din ce în ce mai mult, în detrimentul posibilităților planetei. Alternativa la model linear o reprezintă economia circulară, la care încep să adere tot mai multe entități.

Conceptul de ”economie circulară” poate fi definit ca un model de producție și consum în care deșeurile sunt reduse la minimum, iar ciclul de viață al produselor este extins cât de mult posibil. Atunci când produsul ajunge la finalul ciclului de viață, materialele sale sunt păstrate în economie, cât mai mult posibil, pentru a crea valoare. În acest mod este închisă cât mai eficient bucla ”producție – utilizare – eliminare” care caracterizează modelul circular, net superior modelului linear bazat pe “exploatare – producție – consum – deșeuri”.

Principiile economiei circulare sunt: conservarea și sporirea capitalului natural prin controlul stocurilor finite și echilibrarea fluxurilor de resurse regenerabile; deșeul este materie primă (Componentele produsului sunt proiectate cu pentru a se încadra într-un ciclu material unde pot fi

desfăcute/dezasamblate și folosite în alte scopuri); optimizarea randamentelor de resurse prin circularea produselor, componentelor și materialelor; promovarea eficienței sistemului circular și a diversității.

La nivel global, principiile economiei circulare (EC) sunt strâns legate de Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale ONU și pot contribui în mod direct la realizarea a numeroase ținte. Cele mai puternice relații și sinergii între practicile de EC și ODD se regăsesc în cadrul ODD 6 (Apă curată și sanitație), ODD 7 (Energie curată și la prețuri accesibile), ODD 8 (Muncă decentă și creștere economică), ODD 12 (Consum și producție durabile) și ODD 15 (Viața terestră), având scoruri ridicate atât pentru contribuțiile directe, cât și pentru cele indirecte. ODD 1 (Fără sărăcie), ODD 2 (Foamete zero) și ODD 14 (Viața subacvatică).

Noul model de dezvoltare bazat Economia circulară este apreciat pentru creșterea eficienței sale în utilizarea resurselor ecologice, reducerea poluării mediului și abordarea îndelungată spre deosebire de lipsa resurselor, poluarea mediului și creșterea economică, specifice modelului linear.

Economia circulară este caracterizată prin trei principii cheie: eliminarea deșeurilor și poluării, menținerea în uz a produselor și materialelor și regenerarea sistemelor naturale.

Tranziția către economia circulară oferă numeroase oportunități de creștere economică și de creare de locuri de muncă, de inovare și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Pentru multe companii, tranziția la circularitate e chiar mai avantajoasă, deoarece au apărut consumatori care vor să protejeze natura și aleg să cumpere produse și servicii de la companiile cu care împărtășesc aceleași preocupări și valori

WEBOGRAFIE:

- <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-privind-economia-circulara-13409762>;
- <https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20151201STO05603/economia-circulara-definitie-importanta-si-beneficii>;
- <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits>.